

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5501/2018
07.03.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Драгојевић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Слађане Накић Момировић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бранислав Херцег, адвокат из ..., против туженог Града Новог Сада, кога заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3137/18 од 13.09.2018. године, у седници већа одржаној дана 07.03.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3137/18 од 13.09.2018. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 212/2017 од 17.05.2018. године, ставом првим изреке утврђено је да је тужилац повукао тужбу у делу захтева за исплату износа од 1.471.314,00 динара. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу плати износ од 29.855.298,00 динара, са законском затезном каматом од дана 17.05.2018. године, као дана пресуђења па до исплате, као и да му плати трошкове парничног поступка у износу од 604.398,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности па до исплате. Ставом трећим изреке одбијен је захтев тужиоца за исплату законске затезне камате на досуђени износ накнаде парничних трошкова за период од дана 17.05.2018. године, као дана пресуђења па до дана извршности.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 3137/18 од 13.09.2018. године, ставом првим изреке жалба туженог је делимично одбијена, а делимично усвојена па је пресуда Вишег суда у Новом Саду П 212/17 од 17.05.2018. године у потврђена у делу става другог изреке којим је одлучено о главној ствари, као и делу одлуке о трошковима поступка којим је обавезана тужена да тужиоцу исплати износ од 514.398,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде од исплате. Ставом другим изреке преиначено је решење о трошковима поступка, садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде, тако што је одбијен захтев тужиоца за исплату износа од 90.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде, па до исплате. Ставом

трећим изреке одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013-УС, 74/2013- УС, 55/2014, 87/2018, у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене која је од одредаба овог закона, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у листу непокретности бр. .. КО ... уписан као ималац права својине на парцели бр. ../. ..., њива 2. класе, површине 41а 14м2, као и парцели бр. ../. ..., њива 2. класе, површине 1а 69 м2, које парцеле представљају земљиште у грађевинском подручју. Према Плану генералне регулације насељеног места ... („Службени лист Града Новог Сада“ бр. 27/15) парцеле представљају земљиште које се налази у зони новог породичног становања и пословања са становањем, а по намени су јавна саобраћајна површина – улица ... и нису намењене за изградњу. Локалитет није опремљен уличним инсталацијама водовода и канализације, али се планира изградња. Опремљен је уличним електроенергетским и гасним инсталацијама, као и уличном мрежом електронских комуникација. Парцела бр. ../. КО ... је приведена урбанистичкој намени за јавну саобраћајну површину и представља улицу Тужилац је постао власник те парцеле 1993/1994 по основу купопродаје од ББ и других, када је парцела била површине 42а 82м2. Тужилац је уведен у посед земљишта и платио је цену од 18.000 DEM, да би тек касније био сачињен и оверен купопородајни уговор дана 01.10.2003. године. Тужилац је користио парцелу као земљани пут од 1997-1998. године, како би дошао до својих објеката. Касније су пут користиле и комшије. ЈКП ВВ је током 2005.и 2006.године асфалтирао пут, чему се тужилац није противио. Тржишна вредност парцеле бр. ../. КО ... на дан 12.04.2017. године је 29.855.298,00 динара (7.257,00 динара по м2). Поступак експропријације у вези предметне парцеле није вођен, а тужиоцу није плаћена никаква накнада. Дана 07.04.2005. године тужилац је са ЈП ГГ закључио споразум чији је предмет заузеће дела површине парцеле ../. КО ..., ЗКУЛ бр. .. у површини од 93 м2, а ради пута ... , деоница ..., који је преузет у име и за рачун Града Новог Сада. Плаћена је накнада по споразуму од 85.896,66 динара.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови оценили да је тужени у обавези да накнади тужиоцима тржишну вредност спорне парцеле бр. ../. КО ..., као накнаду за фактички експроприсану непокретност.

Чланом 1. Протокола бр. 1 у Европску конвенцију о људским правима прописано је право на заштиту неометаног уживања имовине. Примена овог члана у погледу мешања у неометано уживање имовине захтева успостављање равнотеже између општег интереса заједнице и интереса појединца. Лишавање неког лица његове имовине без исплате новчаног износа који одражава вредност својине свакако представља несразмерно мешање јавне власти и води повреди права на имовину.

Према члану 58. став 2. Устава Републике Србије, до дозвољеног одузимања права својине, које не представља повреду права на имовину, може доћи под кумулативно испуњеним условима: да је учињено у јавном интересу, утврђеном на основу закона, и да је учињено уз накнаду која не може бити нижа од тржишне.

Одредбом члана 2. став 6. Закона о планирању и изградњи "Службени гласник РС", бр. 72/2009, 81/2009, 64/2010-УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-УС, 50/2013-УС, 54/2013- Решење УС, 98/2013- УС, 132/2014, 145/2014) који је био снази у време усвајања Плана генералне регулације насељеног места ... („Службени лист Града Новог Сада“ бр. 27/15), прописано је да је површина јавне намене простор одређен планским документом за уређење или изградњу објеката јавне намене или јавних површина, за које је предвиђено утврђивање јавног интереса у складу са посебним законом (улице, тргови, паркови и др).

Сходно одредби члана 10. став 2. Закона о јавној својини („Службени гласник Републике Србије“, бр. 72/11, 88/2013, 105/2014), добрима у општој употреби у јавној својини, у смислу тог закона, сматрају се оне ствари које су због своје природе намењене коришћењу свих и које су као такве одређене законом (јавни путеви, јавне пруге, мостови и тунели на јавном путу, пружи или улици, улице, тргови, јавни паркови, гранични прилази и др). Према ставу 7. истог члана, добра у општој употреби су у својини Републике Србије, изузев путева другог реда који су у својини аутономне покрајине на чијој се територији налазе, као и изузев некатегорисаних путева, општинских путева и улица (који нису део аутопута или државног пута првог и другог реда) и тргова и јавних површина који су у својини јединица локалне самоуправе на чијој се територији налазе.

У конкретном случају парцела бр. ../.. КО ... у власништву тужиоца је приведена урбанистичкој намени за јавну саобраћајну површину и представља улицу На тај начин извршена је фактичка експропријација, која управо и настаје када се на земљишту граде путеви, инфраструктурни и други објекти у јавном интересу, иако не постоји решење о експропријацији земљишта, односно о његовом изузимању из поседа. На тај начин је тужилац као власник онемогућен у вршењу својих власничких права из члана 3. Закона о основама својинскоправних односа и није у обавези да трпи штетне последице зато што надлежни орган туженог није спровео управни поступак и донео решење о експропријацији (изузимању из поседа), које би било основ за исплату новчане накнаде.

Такође, на право тужиоца на новчану накнаду није од утицаја ни то што пренос права власништва на спорним парцелама није извршен и формално-правно, јер се парцела у јавним евиденцијама непокретности и даље налази у својини тужиоца. Ово због тога што је спорна парцела у тренутку формирања

улице по сили закона прешла у јавну својину. При том је и по Плану генералне регулације насељеног места ... („Службени лист Града Новог Сада“ бр. 27/15) спорна парцела представљала земљиште које се налази у зони новог породичног становања и пословања са становањем, а по намени је јавна саобраћајна површина – улица ..., није намењена за изградњу и приведена је урбанистичкој намени за јавну саобраћајну површину, предвиђеној овим Планом.

Правилно су нижестепени судови применом материјалог права, сходно одредби члана 42. Закона о експропријацији утврдили висину накнаде за фактички одузето земљиште у висини његове тржишне вредности и на тако одређени износ накнаде тужиоцу досудили законску затезну камату од дана пресуђења па до исплате у смислу члана 277. Закона о облигационим односима.

Неосновани су наводи ревизије којима се оспорава правилна примена материјалног права. Ово тим пре што се у ревизији понављају наводи који су истицани у жалби против првостепене пресуде, које наводе од значаја за правилну одлуку о изјављеној жалби је образложено ценио другостепени суд. У преосталом делу ревизија оспорава правилност утврђеног чињеничног стања и ставља примедбе на оцену доказа из члана 8. ЗПП, због којих се ревизија не може изјавити према члану 407. став 2. ЗПП.

Правилна је одлука о трошковима поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 401. тачка 3. у вези члана 154. ЗПП, а сходно успеху странака у спору, правилном применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксене тарифе Закона о судским таксама.

На основу изнетог, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа- судија
Биљана Драгојевић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**